

Projekt

z dnia 16 marca 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BARANÓW**

z dnia 26 marca 2026 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy
Baranów na lata 2023-2026 za okres 2023-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) oraz art. 87 ust.5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Baranów na lata 2023-2026”, za okres 2023-2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie powierza się Wójtowi Gminy Baranów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SPRAWOZDANIE ZA OKRES 2023-2024
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI
GMINY BARANÓW NA LATA 2023-2026

BARANÓW 2025

1 Wstęp.

Gmina Baranów posiada opracowany na lata 2023-2026 Gminny Program Opieki nad Zabytkami, który określa zadania do realizacji w celu finansowania, inicjowania, wspierania oraz koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków, krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Podstawowe cele programu opieki nad zabytkami zostały określone w art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, przedmiotowy Program, ma na celu w szczególności:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.
- zapoznanie z zasobami dziedzictwa kulturowego, historią i zabytkami Gminy, w tym także rozróżnienie obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa i figurujących w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- wspieranie działań zmierzających do pozyskania środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków przy sporządzaniu i zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Wójt sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji programu, które przedstawia Radzie Gminy. W sprawozdaniu ujęto działania podejmowane w celu ochrony dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Baranów wynikające z przyjętych w Programie głównych celów priorytetowych.

2. Realizacja zadań wskazanych w programie.

W Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami wyznaczono dwa priorytety, które podzielono na kierunki działań oraz na zadania. Stanowią one kontynuację Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Baranów na lata 2019-2022. Zrealizowanie programu ochrony zabytków założono w perspektywie wieloletniej, gdzie ostatecznym rezultatem będzie przywrócenie zabytkom gminy właściwych im walorów historycznych i estetycznych. Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2023-2026 zakłada następujące priorytety:

Priorytet I: Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy jako element rozwoju gospodarczo-społecznego Gminy Baranów.

Kierunki działań:

- I.1 Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.
- I.2 Działania organizacyjne związane z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego.

Priorytet II: Promocja dziedzictwa kulturowego i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców Gminy Baranów.

Kierunki działań:

- II.1 Zwiększenie świadomości kulturowej wśród dzieci i młodzieży przez jej włączenie w różne formy aktywności.
- II.2 Promocja historii i dziedzictwa kulturowego.

W ramach priorytetu I: Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy, jako element rozwoju gospodarczo-społecznego gminy Baranów realizowano następujące zadania:

Priorytet I. Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy jako element rozwoju gospodarczo-społecznego gminy Baranów. I.1 Kierunek działań: Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.		
ZADANIA	SPOSÓB WERYFIKACJI	PODJĘTE DZIAŁANIA
I.1.1 Umieszczenie w widocznym miejscu tablic informacyjnych na obszarze zapomnianych cmentarzy oraz podjęcie również prac porządkowych.	Czy i gdzie zmieszczono tablice, gdzie i jakie prace porządkowe wykonano, ich zakres?	Nie umieszczano tablic informacyjnych.

I.1.2. Podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy.	Czy pozyskano środki? z jakich środków? na jakie obiekty, zakres prac.	Pozyskano środki z programu Polski Ład w wysokości 3,5 mln zł na remont pałacu w Mroczeniu (obecnie szkoła podstawowa). Remont obejmował: remont dachu, renowację okien drewnianych, stropu kasetonowego, kolumn portyku wejściowego oraz elewacji dawnego Pałacu Wężyków w Mroczeniu.
I.1.3 Realizacja zadań własnych Gminy Baranów w kwestii poprawy stanu i utrzymania obiektów zabytkowych, będących jej własnością lub współwłasnością.	Jakie obiekty wyznaczono do remontu, co zrealizowano, zakres działań, wartość inwestycji, czy pozyskano dofinansowanie, dotacje?	Realizowano następujące inwestycje: 1. Rozpoczęto remont Szkoły Podstawowej w Mroczeniu dz.668/2 (renowacja kolumn, okien, stropu kasetonowego, elewacji, dachu i stropu głównego) – wartość inwestycji 5 089 574 zł. Wartość dotacji 3 500 000zł. 2. W 2023 r. zakończono prace związane z rewitalizacją Rynku w Baranowie wraz z rozbudową, przebudową i zmianą sposobu użytkowania budynku szkoły na ośrodek kultury z ośrodkiem opieki dziennej nad seniorami, rozbiórką budynku sali gimnastycznej, budową budynku usługowo-gastronomicznego (oranżerii), termomodernizacją budynku urzędu gminy oraz OSP wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną. Zagospodarowanie terenu obejmowało: - utwardzenie placu rynku płytą granitową i kostką, - wykonanie nawierzchni trawiastej, - nasadzenia drzew i kwiatów, - wykonanie trzech masztów, - wykonanie odwodnienia powierzchni utwardzonej, - wymieniono istniejący źródło wodny na nowy wykonany z kortenu, - wykonanie gabloty oszklonej w celu ekspozycji studni odkrytej w trakcie robót ziemnych,

		- wykonanie oświetlenia rynku, - zamontowano stojaki dla rowerów, kosze do selektywnej zbiórki, ławki, - zamontowano gabloty informacyjne oraz szlaban i blokady parkingowe. Koszt przeprowadzonych prac wyniósł 21.461.173,88 zł pozyskano dofinansowanie w kwocie 9.828.879,63 zł 3. W 2023 r. budynkach komunalnych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków wykonano następujące prace: - remont dworu w Donaborowie (wymiana stolarki drzwiowej, remont pomieszczeń) - koszt 79 452, 35 zł - remont przewodów kominowych i wentylacyjnych w dworze Żurawiniec - koszt 11 260, 00 zł, - wykonanie zadaszenia nad wejściem do budynku mieszkalnego Jankowy 36 (dawny budynek mieszkalny pracowników folwarku) – koszt 10 044,00 zł 4. W 2024 r. w budynkach komunalnych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków wykonano następujące prace: - remont dworu w Donaborowie (remont pomieszczeń) - koszt 142 431, 33 zł - remont dachu w dworze Żurawiniec – koszt 31 047,72 zł, - remont instalacji wodnej w dworze Żurawiniec – koszt 2 152,50 zł - remont budynku szkoły w Łęce Mroczeńskiej nr 2 - koszt 46 159,80 zł - remont budynku szkoły w Grębaninie nr 87 - koszt 3818,80 zł - remont dachu budynku dawnej gorzelni w Mroczeniu nr 87 - koszt 3818,80 zł
--	--	---

I.1.4 Opracowywanie sprawozdań z realizacji zadań GPOnZ zgodnie z przepisami co dwa lata, następnie przedstawienie sprawozdania na sesji Rady Gminy.	Czy opracowano sprawozdania, czy były prezentowane na sesji?	W 2023 roku opracowano sprawozdanie za lata 2021-2022 z realizacji zadań GPOnZ oraz podjęto uchwałę o jego przyjęciu.
I.1.5 Systematyczne prace w parkach należących do Gminy: park w zespole dworskim (Donaborów), park pałacowy w zespole pałacowo-parkowo-folwarcznym (Mroczeń), w tym bieżącą pielęgnację drzewostanu, usuwanie złomów i wykrotów, drzew suchych i chorych.	Jakie prace wykonano? wartość poniesionych środków	Usunięto drzewa na podstawie decyzji Starosty Kępińskiego z terenu parku w Mroczeniu, działki nr 661, 668/2 oraz parku w Donaborowie działki nr 86/2. Łącznie usunięto 25 szt. drzew obumarłych, zagrażających bezpieczeństwu. Wysokość wynagrodzenia wykonawcy 16 740,00 zł brutto.
I.1.6 Wspieranie lub prowadzenie prac porządkowych na terenach zabytkowych parków oraz cmentarzach znajdujących się na terenie gminy, po uprzednim zaopiniowaniu zakresu prac i użytych metod z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.	Ilość przeprowadzonych prac, gdzie, wartość przeznaczonych środków	Nie realizowano

Priorytet I. **Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy jako element rozwoju gospodarczo-społecznego gminy Baranów.**

I.2 Kierunek działań: **Działania organizacyjne związane z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego.**

ZADANIA	SPOSÓB WERYFIKACJI	PODJĘTE DZIAŁANIA
Zadania dla gminnej ewidencji zabytków: 1. Zakładanie nowych kart adresowych dla zabytków dotychczas nierozpoznanych i nie uwzględnionych w ewidencji, a istotnych dla	Ilość przeprowadzonych aktualizacji, czy dodano/usunięto obiekt z ewidencji, czy przyjęto	W 2023 roku podjęto dwa zarządzenia aktualizujące karty adresowe w Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Baranów Zarządzenie nr 47/2023 Wójta Gminy Baranów

obrazu dziedzictwa kulturowego na terenie gminy; 2. Systematyczne uzupełnianie kart adresowych o uzyskane nowe dane i aktualizowaną w przypadku zmian w wyniku rozbiórek i remontów dokumentację fotograficzną.	zmianę Zarządzeniem dla gminnej ewidencji zabytków?	z dnia 27 lipca 2023 roku oraz Zarządzenie nr 81/2023 Wójta Gminy Baranów z dnia 14 listopada 2023 roku
Opracowanie Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla obszaru gminy i jednostkowe Plany dla obiektów będących w zasobach gminy.	Czy opracowano plan ochrony dla obszaru gminy i dla jakich obiektów?	Gmina posiada opracowany plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych. Obiekty zabytkowe podlegające zabezpieczeniu: - kościół p. w. św Andrzeja i św Wawrzyńca w Baranowie, - kościół p.w. św Marcina w Donaborowie - kościół p. w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Grębaninie, -pałac w Mroczeniu obecnie szkoła podstawowa, -pałac w Słupi pod Kępnem.

Do obowiązków samorządu lokalnego należy ochrona zabytków, które znajdują się na terenie gminy. Zadania te precyzuje art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Gminy mają dbać między innymi o „zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie” oraz zapobiegać „zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków”. Do obowiązków nałożonych przez ustawę na gminę należy: „uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska”, czemu ma służyć gminna ewidencja zabytków.

W 2024 r. Parafia Rzymskokatolicka Niepokalanego Poczęcia NMP w Grębaninie uzyskała dotację od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego na prace konserwatorsko - restauratorskie polichromii zachodniej części ściany północnej z 1cw XVIII wieku w wysokości 23.000,00 zł.

Priorytet II. **Promocja dziedzictwa kulturowego i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców gminy Baranów.**
 II.1 Kierunek działań: **Zwiększenie świadomości kulturowej wśród dzieci i młodzieży przez jej włączenie w różne formy aktywności**

ZADANIA	SPOSÓB WERYFIKACJI	PODJĘTE DZIAŁANIA
II.1 Upowszechnianie edukacji w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, poprzez zaangażowanie placówek oświatowych, wychowawczych oraz kościelnych w organizowanie warsztatów, pracowni, szkoleń, wykładów we ścisłej współpracy z świetlicami wiejskimi oraz Gminną Biblioteką Publiczną im. Feliksa hrabiego Wężyka w Baranowie z filiami bibliotecznymi w Mroczeniu i Słupi pod Kępem.	Jakie działania zaplanowano, jakie zrealizowano, z kim współpracowano?	Na terenie gminy Baranów funkcjonują oznakowane szlaki rowerowe, piesze i samochodowe promujące najbardziej atrakcyjne zabytki i ciekawe elementy krajobrazu gminy Baranów. Organizowane są cyklicznie różne imprezy kulturalne np.: – Dni Baranowa; – dożynki gminne; – turniej wiedzy o gminie w Łęce Mroczeńskiej; - „Bieg Wężyka”, - spektakle teatralne oraz inne imprezy organizowane przez Stowarzyszenie Słoneczny Mroczeń oraz Szkołę Podstawową w Mroczeniu, - obchody Dnia Niepodległości, - Bieg Niepodległości w dniu 11 listopada, - obchody święta 3 maja, - obchody rocznicy Powstania Wielkopolskiego w 2024 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Baranowie im. Hrabiego Feliksa Wężyka realizowała projekty: 1. "Z biblioteką w świat nauki" z programu "Kto ty jesteś Polak mały" W ramach ministerialnego przedsięwzięcia biblioteka pozyskała 38 100 złotych, które zostały spożytkowane na wszechstronne działania dla najmłodszych m. in. spotkania z polskimi pisarzami książek, warsztaty naukowe, sensoryczne i edukacyjne z klockami Lego, które przeprowadzili wykwalifikowani animatorzy. Uczestnicy pod okiem pisarzy oraz doświadczanych instruktorów i pasjonatów nowych technologii poznawali literaturę oraz naukę poprzez ciekawe

		eksperymenty. Dodatkowo, odbył się pokaz naukowców, w których aktywnie uczestniczyli przedszkolaki. Współpracowano z przedszkolami z terenu Gminy Baranów. Celem programu było również zwiększenie zaangażowania dzieci w różnorodne formy działalności kulturalnej oraz rozwój dzieci poprzez pobudzenie ich ciekawości świata i zdobywanie wiedzy do stworzenia ciekawych prac. Zadanie finansowano ze środków Ministra Edukacji Narodowej w ramach programu "Kto ty jesteś? - Polak mały" na 2024 r. 2. W 2024 r. Gminna Biblioteka Publiczna im. Hrabiego Feliksa Wężyka w Baranowie otrzymała darowiznę z Fundacji PKO Banku Polskiego na dofinansowanie projektu pn. „Czytaj bez przeszkód w Bibliotece i nie tylko”, w szczególności na zakup nowości wydawniczych z serii Duże Litery oraz czytaków. Założeniem projektu było urozmaicenie i rozwój działań poprzez dostęp do literatury, które zachęcą do korzystania z usług biblioteki. Darowizna przekazana przez Fundację PKO BP pozwoliła na zakup 71 książek oraz 3 szt. czytaków. W ramach projektu zakupiono również gry planszowe, strategiczne i karciane oraz zorganizowano spotkanie ze znaną pisarką Ewą Nowak, w którym udział wzięli uczniowie Szkoły Podstawowej w Baranowie.
Organizacja wycieczek krajoznawczych, rowerowych po najciekawszych miejscach gminy dla uczniów szkół podstawowych w ramach zajęć lekcyjnych.	Jakie działania zaplanowano, jakie zrealizowano, z kim współpracowano?	Nie realizowano

Priorytet II. Promocja dziedzictwa kulturowego i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców gminy Baranów.

II.2 Kierunek działań: Promocja historii i dziedzictwa kulturowego

ZADANIA	SPOSÓB WERYFIKACJI	PODJĘTE DZIAŁANIA
Wsparcie merytoryczne w celu opracowania tablic informacyjnych zawierających podstawowe informacje na temat najbardziej wartościowych zabytków rejestrowych, które zamieszczone zostaną na zewnątrz obiektów.	Ile tablic umieszczono, gdzie, wartość przeznaczonych środków?	Nie realizowano
Umieszczenie tablic informacyjnych i oznakowanie w terenie obiektów zabytkowych stanowiących własność gminy w ramach zaplanowanych na lata obowiązywania Programu.	Ile tablic umieszczono, gdzie, wartość przeznaczonych środków?	Ekspozycja pozostałości po drewnianej studni w Rynku. Stała wystawa historycznych zdjęć obiektów w gablotach na rynku.
Opracowanie ulotek promujących zabytki gminy (również w formie edukacyjnej).	Czy opracowano, ilość wydanych pozycji, z kim współpracowano, wartość przeznaczonych środków	Nie realizowano
Rozpowszechnienie informacji na temat rejestru zabytków z terenu gminy.	Gdzie rozpowszechniano, w jakiej formie, informacje na jaki temat, z kim współpracowano? wartość przeznaczonych środków	Gminna ewidencja zabytków jest na bieżąco aktualizowana na stronie bip gminy.

Krajobraz kulturowy to niepowtarzalne, indywidualne oblicze miejsca, którego wizerunek jest syntezą elementów przyrody, klimatu i ukształtowania terenu oraz zachodzących na tym terenie procesów politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturowych, związanych z aktywnością człowieka. Ujawnia się poprzez dziedzictwo materialne, kształtujące krajobraz przyrodniczy na przestrzeni dziejów oraz dziedzictwo niematerialne – zwyczaje, przekaz ustny, wiedza i umiejętności oraz związane z nimi przedmioty i przestrzeń kulturowa, które są przekazywane z pokolenia na pokolenie i ustawicznie odtwarzane przez ludzi w relacji z ich środowiskiem, historią i stosunkiem do przyrody. Krajobraz kulturowy jest źródłem poczucia tożsamości i ciągłości. Jego ochrona jest najistotniejszym czynnikiem kształtowania tożsamości

i osobowości mieszkańców, by mogli identyfikować się ze swoją miejscowością oraz zrozumieć jego historię.

Do elementów wyróżniających się w krajobrazie, stanowiących jednocześnie bogactwo kulturowe gminy Baranów, należą różnej rangi zabytki w postaci zespołów pałacowych i dworskich, zespołów folwarcznych, kościołów, obiektów technicznych, cmentarzy zabytkowych. Obiekty te są wykorzystywane w promowaniu ochrony dziedzictwa i budowania więzi ze środowiskiem kulturowym gminy. Na terenie Gminy Baranów funkcjonuje Stowarzyszenie Słoneczny Mroczeń, który swoją siedzibę ma w Pałacu Wężyków w Mroczeniu. Głównym, ale nie jedynym celem statutowym stowarzyszenia jest promowanie działań kulturalnych oraz wspieranie działalności szkolnego teatru pn. „Echo Pałacu”, które cyklicznie wystawia spektakle teatralne w jednej z sal tego pałacu. Również dwór w Donaborowie jest stałym miejscem spotkań dla społeczności lokalnej. W każdą środę spotykają się w nim miejscowi seniorzy, którzy kultywują tradycje lokalne. Obiekt był miejscem organizacji wielu imprez kulturalnych, jak np. dożynki powiatowe, gminne czy parafialne.

Na obszarze Gminy Baranów znajdują się również oznakowane są ścieżki piesze, rowerowe i samochodowe promujące lokalne zabytki i walory krajobrazowe:

- szlak pieszy o kolorze żółtym.
- niebieski szlak rowerowy Wrota Wielkopolski (PKE - 220n) Przez teren gminy przebiega:
 1. część I trasy rowerowej: szlak leśny - długość 28,1 km. Baranów Rynek - Grębanin - Mroczeń - Arboretum w Laskach - Nowa Wieś - Kuźnica Słupska - Rezerwat Stara Buczyna w Rakowie - Marianka Siemieńska - Siemianice LZD.
 2. część IV trasy rowerowej: szlak napoleoński - długość 15,6 km. Darnowiec - Gierczyce - Remiszówka - Łęka Mroczeńska - Grębanin Węzeł I.
 3. część V trasy rowerowej: szlak przy torach - długość 4,6 km. Grębanin Węzeł I - Lisiny - Baranów Rynek.
- Transwielkopolska Trasa Rowerowa TTR (odcinek południowy) - długość na terenie gminy Baranów wynosi ok. 10 km (całkowita długość szlaku to 480 km).
- Samochodowy Szlak Turystyczny Południowej Wielkopolski. 49 tablic promujących najbardziej atrakcyjne zabytki, ciekawe elementy krajobrazów oraz inne atrakcje turystyczne Południowej Wielkopolski umieszczono wzdłuż drogi krajowej nr 11.

Na terenie gminy organizowane są cyklicznie różne imprezy kulturalne, nawiązujące do lokalnych tradycji np.:

- Dni Baranowa;
- dożynki gminne;
- Turniej wiedzy o gminie w Łęce Mroczeńskiej.

W ramach rewitalizacji zabytkowego układu urbanistycznego Rynku w Baranowie utworzono miejsce kulturowo - rekreacyjne, z którego mogą korzystać mieszkańcy gminy podczas organizowanych wydarzeń społeczno-kulturalnych. Podczas realizacji celu projektu przeprowadzone były następujące działania:

- utworzenie alejek i placu spacerowego,
- postawienie obiektów małej architektury: ławki, skwery zieleni, kosze na śmieci,
- stworzenie miejsca do uroczystego otwarcia i obchodzenia imprez oraz wydarzeń historycznych, kulturowych i integracyjnych, przeprowadzanych w ramach zaplanowanych projektów społecznych oraz imprez gminnych cieszących się popularnością.

Opracowano również plan remontu elewacji Pałacu Wężyków w Mroczeniu. W ramach remontu budynku pałacu zaplanowano:

- remont elewacji wraz ze zmianą kolorystyki, odtworzeniem wyjścia do ogrodu,
- remont daszków nad przybudówkami po stronie wschodniej i zachodniej budynku,
- remont tarasu po stronie wschodniej,
- zagospodarowanie południowego przedpoła budynku,
- oświetlenie bezpośredniego otoczenia budynku,
- korekta rozmieszczenia kamer monitoringu.

Wartość projektu zagospodarowania i remontu elewacji wyniosła 984 273, 27 zł. Przewidywana realizacja projektu 2024 r.

W 2023 oraz 2024 roku w gminie Baranów zorganizowano „Bieg Wężyka”. Stowarzyszenie Słoneczny Mroczeń zorganizowało spektakle teatralne oraz inne imprezy kulturalne, w których uczestniczyło ponad 1000 osób. Podczas prac związanych z Rewitalizacją Rynku w Baranowie, zostały przeprowadzone prace archeologiczne, mające na celu zabezpieczenie znalezisk odkrytych podczas prac wykopaliskowych. W wyniku tych prac zabezpieczono pozostałości po drewnianej studni. Wykonano i zamontowano szklaną gablotę, w której mieszkańcy mogą oglądać zabezpieczone przedmioty.

Corocznie w szkołach podstawowych na terenie gminy obchodzony jest Dzień Niepodległości oraz święto 3 maja. Tradycyjnie na baranowskim rynku odbywa się Bieg Niepodległości w dniu 11 listopada. Upamiętnieniem rocznicy Powstania Wielkopolskiego jest projekt „Powstańcy Wielkopolscy naszymi patronami”, który cieszy się dużym zainteresowaniem uczniów szkoły podstawowej mającej jako patrona im. Powstańców Wielkopolskich. Stał się on nieodzownym punktem pracy, organizowane są spotkania z rodzinami Powstańców mające charakter wywiadów, które zostały udokumentowane na filmie i zaprezentowane mieszkańcom Baranowa i zaproszonym gościom podczas obchodów Święta Patrona.

3. Podsumowanie

Reasumując, powyższe zadania „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Baranów na lata 2023 – 2026” w latach obowiązywania dokumentu realizowane były na bieżąco w ramach posiadanych w budżecie środków finansowych przeznaczonych na ochronę zabytków. Również zadania dodatkowe związane ze zwiększeniem atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych realizowane były systematycznie i będą kontynuowane w latach następnych. Dodatkową szansę w następnych latach stanowić będzie nowa perspektywa funduszy unijnych.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR .../2026
RADY GMINY BARANÓW

z dnia 26 marca 2026 r.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. 2025 r. poz. 1153 ze zm.) do zadań własnych gminy należą sprawy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Podstawę prawną sporządzenia sprawozdania z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami stanowi art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.). Wójt sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji programu, które przedstawia radzie gminy. W sprawozdaniu ujęto działania podejmowane w celu ochrony dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Baranów, wynikające z przyjętych w Programie głównych celów priorytetowych.

Podjęcie uchwały o przyjęciu sprawozdania z realizacji Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Baranów programu wypełnia wymóg ustawowy odniesienia się przez radę gminy do przedłożonego sprawozdania.